

26 June 2026 (Online Conference)

A STUDY OF DIGITAL LEADERSHIP AMONG SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE WANG BURAPHA SCHOOL NETWORK THE SA KAEO SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

Pornprapa SREMPISUTKUL¹ and Nuntiya NOICHUN²

1 Department of Educational Administration, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University,
Thailand; s67561802054@ssru.ac.th (P.S.) (Corresponding Author); nuntiya.no@ssru.ac.th (N.N.)

ARTICLE HISTORY

Received: 18 June 2026**Revised:** 22 June 2026**Published:** 26 June 2026

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study the level of digital leadership among school administrators in the Wang Burapha School Network the Sa Kaeo Secondary Educational Service Area Office, as perceived by teachers, and 2) compare teachers' opinions toward digital leadership classified by gender, highest educational level, and work experience in schools. The sample consisted of 202 teachers selected from a population of 423 using Krejcie and Morgan's table and proportional stratified random sampling. The instrument was a five-point rating scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.948. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA. The findings revealed that: 1) the overall digital leadership of school administrators was at a high level. All aspects were also at a high level, ranked from highest to lowest mean as follows: communication, collaboration, innovation, digital vision, and digital knowledge; 2) teachers with different genders did not differ in their overall opinions, while differences were found in communication, with female teachers reporting higher mean scores than male teachers; 3) teachers with different highest educational levels differed in their overall opinions, with those holding higher than a bachelor's degree reporting higher mean scores than those holding a bachelor's degree; and 4) teachers with different work experience in schools did not differ in their opinions, both overall and in each aspect.

Keywords: Digital Leadership, School Administrators, Wang Burapha School Network, Sa Kaeo Secondary Educational Service Area Office

CITATION INFORMATION: Srempisutkul, P., & Noichun, N. (2026). A Study of Digital Leadership among School Administrators in the Wang Burapha School Network the Sa Kaeo Secondary Educational Service Area Office. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(6), 31.

การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

พรประภา เสริมพิศุทธิกุล¹ และนันทิยา น้อยจันทร์¹

1 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา s67561802054@ssru.ac.th (พรประภา)
(ผู้ประพันธ์บรรณกิจ); nuntiya.no@ssru.ac.th (นันทิยา)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสหวิทยาเขตวังบูรพา จำนวน 202 คน จากประชากร 423 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.948 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ ด้านนวัตกรรม ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านความรู้ดิจิทัล 2) ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารแตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูเพศชาย 3) ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และ 4) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, สหวิทยาเขตวังบูรพา, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ข้อมูลการอ้างอิง: พรประภา เสริมพิศุทธิกุล และ นันทิยา น้อยจันทร์. (2569). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(6), 31.

บทนำ

เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ทั้งด้านการบริหารจัดการ การสื่อสาร และการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทาง ส่งเสริมบุคลากร และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำดิจิทัลจึงเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การกำหนดวิสัยทัศน์ การสื่อสาร การสร้างความร่วมมือ และการส่งเสริมนวัตกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของสัทญญา แซ่มซ้อย (2562) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษา ขณะที่สหวิทยาเขตวังบูรพาประกอบด้วยสถานศึกษา 7 แห่ง ซึ่งมีบริบทและความพร้อมในการดำเนินงานแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน 5 ด้าน ได้แก่ ความรู้ดิจิทัล วิสัยทัศน์ดิจิทัล การสื่อสาร ความร่วมมือ และนวัตกรรม เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ แม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วจะมีนโยบายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่สถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังบูรพามีบริบทที่แตกต่างกันทั้งด้านขนาดสถานศึกษา จำนวนบุคลากร และความพร้อมด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้การขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัลอาจมีประสิทธิภาพแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน ขณะเดียวกันยังไม่ปรากฏการศึกษาที่สะท้อนระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังบูรพาโดยตรง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับใช้วางแผนพัฒนาศักยภาพผู้บริหารและยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการกำหนดองค์ประกอบของตัวแปร สร้างกรอบแนวคิดการวิจัย และสนับสนุนการอภิปรายผล โดยนำเสนอสาระสำคัญเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และ 2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นความสามารถของผู้บริหารในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทาง บริหารจัดการ สื่อสาร ประสานความร่วมมือ และพัฒนานวัตกรรมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล สัทญญา แซ่มซ้อย (2562) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ขณะที่ชุดิรัตน์ กาญจนธงชัย (2562) เสนอว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลครอบคลุมความร่วมมือ ความรู้ดิจิทัล วิสัยทัศน์ดิจิทัล และการสื่อสาร ส่วนสุรธยา ขาวสกุล (2564) ได้ขยายองค์ประกอบไปสู่การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร การทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำการ

เปลี่ยนแปลง และการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ดิจิทัล หมายถึงความสามารถในการใช้และประเมินข้อมูลหรือเครื่องมือดิจิทัลอย่างเหมาะสม 2) วิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยี 3) การสื่อสาร หมายถึง การใช้ช่องทางดิจิทัลเพื่อถ่ายทอดข้อมูลและประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ความร่วมมือ หมายถึง การส่งเสริมการทำงานร่วมกันผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) นวัตกรรม หมายถึง การริเริ่มหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนากระบวนการบริหารและการจัดการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศส่วนใหญ่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยสุขธนา โกมลวานิช และคณะ (2563) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และด้านการสื่อสารดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับลัทธวรรณ วงษ์โพย (2566) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการทำงานร่วมกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนานวัตกรรม นอกจากนี้ ญัฐธินา พรปทุมชัยกิจ และคณะ (2564) พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ขณะที่ตัวแปรด้านวุฒิการศึกษาและขนาดสถานศึกษามีความแตกต่างในบางประเด็น ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลสัมพันธ์กับการบริหาร การสื่อสาร การพัฒนานวัตกรรม และการรับรู้ของครูในบริบทสถานศึกษาที่แตกต่างกัน สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ Zhong (2017) ศึกษาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษาระดับ K-12 และพบว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมครูและบุคลากร และพัฒนาวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา ขณะที่ Ehlers (2020) ชี้ให้เห็นว่า ผู้นำในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ สนับสนุนการเรียนรู้รูปแบบใหม่ และส่งเสริมให้บุคลากรปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ส่วน Mugge et al. (2020) พบว่า การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลขององค์กรต้องอาศัยการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การปรับกระบวนการทำงาน และการพัฒนาทักษะของบุคลากร โดยผู้นำมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและผลักดันการเปลี่ยนแปลง จากการทบทวนงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ จึงเห็นได้ว่าองค์ประกอบด้านความรู้ดิจิทัล วิสัยทัศน์ดิจิทัล การสื่อสาร ความร่วมมือ และนวัตกรรม มีความเหมาะสมสำหรับใช้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ดิจิทัล 2) วิสัยทัศน์ดิจิทัล 3) การสื่อสาร 4) ความร่วมมือ และ 5) นวัตกรรม

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสหวิทยาเขตวังบูรพา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2568 จำนวน 423 คน จากสถานศึกษา 7 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสระแก้ว โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม โรงเรียนคลองหาดพิทยาคม โรงเรียนวังสมบูรณ์วิทยาคม โรงเรียนวังหลังวิทยาคม โรงเรียนท่าเกษมพิทยา และโรงเรียนวังไพรวิทยาคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสหวิทยาเขตวังบูรพา จำนวน 202 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน ประกอบด้วย 1.1 เพศ จำแนกเป็น ชาย และหญิง 1.2 ระดับการศึกษา สูงสุด จำแนกเป็น ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี 1.3 ประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จำแนกเป็น น้อยกว่า 5 ปี 5–10 ปี และมากกว่า 10 ปี
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 2.1 ความรู้ดิจิทัล 2.2 วิสัยทัศน์ดิจิทัล 2.3 การสื่อสาร 2.4 ความร่วมมือ 2.5 นวัตกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็น ของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ ปฏิบัติงานในสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสหวิทยาเขตวังบูรพา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2568 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน จากประชากรทั้งหมด 423 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้รับมา วิเคราะห์ทางสถิติ เพื่ออธิบายระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ครูผู้สอนตามตัวแปรที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสหวิทยาเขตวังบูรพา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และ ประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มี ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ครอบคลุมองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ และด้านนวัตกรรม ด้านละ 6 ข้อ โดยกำหนดระดับความ คิดเห็นตั้งแต่ระดับมากที่สุดถึงระดับน้อยที่สุดตามแนวทางของ Likert Scale

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจาก การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อ นำมากำหนดขอบเขตของตัวแปร นิยามศัพท์เฉพาะ และองค์ประกอบของแบบสอบถาม จากนั้นจึงสร้างข้อคำถามให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ ตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา และความเหมาะสมของสำนวนภาษา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ ต่อมา ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความ ตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) กำหนดเกณฑ์การพิจารณาตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบพบว่า ข้อคำถามมี ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 แสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ได้ จากนั้นผู้วิจัย

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.948 แสดงว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือและเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการติดต่อประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขอหนังสือราชการถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสทศวิทยาเขตวังบูรพา จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผ่านแบบสอบถามออนไลน์ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าถึงแบบสอบถามผ่านรหัสคิวอาร์ (QR Code) ที่จัดทำขึ้นสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามตอบกลับครบถ้วนจำนวน 202 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นจึงตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล ลงรหัส และจัดเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ทั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้คำนึงถึงหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยโดยสมัครใจ ข้อมูลที่ได้รับถูกเก็บรักษาเป็นความลับ ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม โดยไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แบ่งการวิเคราะห์ออกตามลักษณะของข้อมูลและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายระดับภาวะผู้นำดิจิทัลทั้งในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ และด้านนวัตกรรม สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามเพศและระดับการศึกษาสูงสุด ใช้การทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างอิสระ (Independent Samples t-test) ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สทศวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 202 คน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 65.35 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 34.65 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 52.97 รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 47.03 และด้านประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 5–10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 39.11 รองลงมาคือ มากกว่า 10 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 30.69 และน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.82) 2) ด้านความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.92) 3) ด้านนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.91) 4) ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.81) และ 5) ด้านความรู้ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยครูเพศชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 4.10 (S.D. = 0.91) และครูเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 4.27 (S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารแตกต่างกัน ($t = -2.124$, Sig. = 0.035) โดยครูเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูเพศชาย ส่วนด้านความรู้ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านความร่วมมือ และด้านนวัตกรรม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน ($t = -2.289$, Sig. = 0.023) โดยครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมสูงกว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.73 และ $\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.88 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($t = -2.699$, Sig. = 0.008) ด้านการสื่อสาร ($t = -3.221$, Sig. = 0.001) และด้านนวัตกรรม ($t = -2.135$, Sig. = 0.034) แตกต่างกัน โดยครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนด้านความรู้ดิจิทัลและด้านความร่วมมือไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 1.025$, Sig. = 0.361) โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 4.15 (S.D. = 0.77) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 5–10 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 4.31 (S.D. = 0.67) และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 4.14 (S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ และด้านนวัตกรรม ไม่แตกต่างกัน

สรุปผล

จากการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 202 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 65.35 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 34.65 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 52.97 รองลงมาก็คือระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 47.03 และด้านประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 5–10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 39.11 รองลงมาก็คือ มากกว่า 10 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 30.69 และน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20

2. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ ด้านนวัตกรรม ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านความรู้ดิจิทัลตามลำดับ
3. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารแตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูเพศชาย ส่วนด้านความรู้ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านความร่วมมือ และด้านนวัตกรรมไม่แตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสื่อสาร และด้านนวัตกรรมแตกต่างกัน ส่วนด้านความรู้ดิจิทัลและด้านความร่วมมือไม่แตกต่างกัน
5. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาในปัจจุบันทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ การสื่อสาร การประสานงาน และการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วมีแนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการบริหารและการจัดการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับตัวและพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลให้สอดคล้องกับนโยบายและบริบทการทำงาน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสุขญา โกลวานิช (2563) ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับภัญญูนิชา พรปทุมชัยกิจ และคณะ (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัลเป็นกระบวนการที่ครูผู้สอนสามารถรับรู้ได้โดยตรงจากการปฏิบัติงานประจำวัน เช่น การแจ้งข้อมูลข่าวสาร การประสานงานระหว่างฝ่ายหรือกลุ่มงาน การมอบหมายงาน และการติดตามการดำเนินงานผ่านช่องทางออนไลน์ จึงทำให้ครูรับรู้บทบาทของบริหารในด้านนี้ได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุขญา โกลวานิช (2563) ที่พบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนด้านความรู้ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้ยังอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจ การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับภารกิจ เป็นทักษะที่ต้องอาศัยการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากครูทั้งเพศชายและเพศหญิงปฏิบัติงานภายใต้ระบบบริหาร นโยบาย และช่องทางการสื่อสารเดียวกัน จึงมีประสบการณ์ในการรับรู้บทบาทของบริหารในลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับภัญญูนิชา พรปทุมชัยกิจ (2564) และทศพล สุวรรณราช และชลภรณ์ สุวรรณสัมฤทธิ์ (2564) ที่พบว่า เพศไม่ทำให้ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันในภาพรวม อย่างไรก็ตาม การที่ด้านการสื่อสารพบความแตกต่าง โดยครูเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูเพศชาย อาจสะท้อนให้เห็นว่าครูเพศหญิงมีบทบาทเกี่ยวข้องกับ การประสานงาน การรับส่งข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสารภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงมีโอกาสรับรู้พฤติกรรม การสื่อสารของบริหารผ่านช่องทางดิจิทัลได้มากกว่า อีกทั้งบริบทการทำงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังบูรพาที่ต้องอาศัยการประสานงานระหว่างฝ่าย กลุ่มสาระ และกิจกรรมต่าง ๆ อาจทำให้ครูที่มีส่วนร่วมในงานประสานงาน

รับรู้ประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้บริหารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ความแตกต่างดังกล่าวจึงมิได้สะท้อนเพียงความแตกต่างด้านเพศเท่านั้น แต่ยังอาจเกี่ยวข้องกับบทบาท หน้าที่ และลักษณะการมีส่วนร่วมในการสื่อสารภายในองค์กรของครูแต่ละกลุ่มด้วย สำหรับผลการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยเฉพาะด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสื่อสาร และด้านนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ศึกษาต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีโอกาสพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ การศึกษาค้นคว้า และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้หรือการทำงานมากขึ้น จึงสามารถมองเห็นบทบาทของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางด้านดิจิทัล การสื่อสารเชิงระบบ และการริเริ่มนวัตกรรมได้ชัดเจนกว่า นอกจากนี้ ครูที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีอาจมีความคาดหวังต่อบทบาทผู้บริหารในด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสถานศึกษามากขึ้น จึงสามารถรับรู้และประเมินภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารได้ในมิติที่หลากหลาย ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหาร การสื่อสาร และการประสานงานของสถานศึกษาเป็นระบบที่ครูทุกช่วงประสบการณ์ต้องเข้าถึงและใช้ร่วมกัน จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีการรับรู้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารในทิศทางใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านความรู้ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพัฒนาความรู้และทักษะด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อประกอบการวางแผนและตัดสินใจ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลให้เหมาะสมกับภารกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้ สหวิทยาเขตวังบูรพาควรจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในรูปแบบออนไลน์ (Virtual PLC) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีด้านการบริหารดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร และการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษา นอกจากนี้ ควรกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จด้านดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนแต่ละขนาด เช่น ระดับการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ความต่อเนื่องของการสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัล จำนวนกิจกรรมหรือโครงการที่ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมของครูในการเสนอแนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตอื่นหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาในบริบทที่แตกต่างกัน รวมทั้งควรศึกษาความสัมพันธ์หรืออิทธิพลของภาวะผู้นำดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สมรรถนะดิจิทัลของครู คุณภาพการจัดการเรียนรู้ หรือการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษา นอกจากนี้ ควรใช้การวิจัยแบบผสมผสาน โดยเพิ่มการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ความแตกต่างของขนาดโรงเรียน และปัจจัยเชิงบริบทที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างลุ่มลึกยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชุตีรัตน์ กาญจนธนชัย. (2562). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [ปริญญาโทบริหารธุรกิจบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ณัฐธินา พรปทุมชัยกิจ. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 15(2), 50–64.

- ทศพล สุวรรณราช, และชลลภรณ์ สุวรรณสัมฤทธิ์. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7(3), 160–177.
- ลัทธวรรณ วงษ์โพย. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. (2568). แผนปฏิบัติการ สพม.สระแก้ว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. https://www.spm-sk.go.th/plan_68/
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจรรยา ขาวสกุล. (2564). การพัฒนาดัชนีชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23. ใน *การประชุมวิชาการผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 21* (น. 67–73). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Ehlers, U.-D. (2020). Digital leadership in higher education. *Journal of Higher Education Policy and Leadership Studies*, 1(3), 6–14. <https://doi.org/10.29252/johepal.1.3.6>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Mugge, P., Abbu, H., Michaelis, T. L., Kwiatkowski, A., & Gudergan, G. (2020). Patterns of digitization: A practical guide to digital transformation. *Research-Technology Management*, 63(2), 27–35. <https://doi.org/10.1080/08956308.2020.1707003>
- Zhong, L. (2017). Indicators of digital leadership in the context of K–12 education. *Journal of Educational Technology Development and Exchange*, 10(1), 27–40. <https://doi.org/10.18785/jetde.1001.03>

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2026 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).